

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878
NO. 119. — ŠTEV. 119.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 21, 1920. — SREDA, 21. MAJA 1920

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

TELEFON: CHELSEA 2878

LONDONSKI PAKT NI MERODAJEN ZA LAHE

ITALIJA NOČE ZAOSTAJATI GLEDE BOJNE MORNARICE ZA JAPONSKO, ANGLIJU IN U. S.

Italijanska vlada namerava tekom enega leta zgraditi dvaindvajset novih submarinov. — Pravi, da se hoče v Sredozemskem morju zavarovati pred napadi. — Mussolini je v sedmih letih povečal bojno toničo za 115,000 ton. — Odgovor na očitke glede imperijaliza.

RIM, Italija, 20. maja. — Italija se ne briga dosti za določbe londonske razorožitvene konference. Za tekoče leto ima že pripravljen program in sicer namerava zgraditi dvaindvajset novih submarinov, med katerimi bodo imeli štirje po 1390 ton.

Ko bo to delo zavrseno, bo imela Italija štiriinpetdeset submarinov oziroma 45,000 ton. V tem pogledu bo le malo zaostajala za Ameriko, Anglijo in Japonsko.

Pravi, da potrebuje toliko submarinov, če hoče uspešno zaščiti svojo dolgo obal.

Edinole submarine lahko zaščitijo njena važna pristanišča, kot so naprimjer Napolj, Genova in Benetke.

Ko je leta 1922 prišel Mussolini h krmilu, je znašala skupna tonica italijanskih bojnih ladij 190,000 ton. V prvih letih svojega režima je Mussolini posvečal vse svoje sile konsolidaciji notranjih sil.

Pozneje je pa posvetil pozornost mornarici. V dohrih sedmih letih je povečal bojno toničo za 114,500 ton, tako, da ima sedaj Italija 304,500 ton bojnih ladij.

Po raznih laških ladjedelnicah je 57,500 ton lađi še nedograjnih. Zaeno s tem ima Italija več kot 400,000 ton.

Izra vojne je posvečala Italija glavno pažnjo gradnji malih edinič, — predvsem križark, torpednih rušilcev in submarinov.

Sosedom to seveda ni ugajalo in so začeli govoriti o italijanskem imperijalizmu. Toda Italijani zatrjujejo, da so vse te bojne ladje namenjene v obrambno svrhu, predvsem seveda submarini. Križarke imata pa Italija za stražo, posebno v Sredozemskem morju.

Oboroževanje Italije dokazuje, da ni imela londonska razorožitvena konferenca nobenega vpliva na to deželo.

STAVKA V PALESTINI

Palestinski Židje protestirajo proti omejitvi priseljevanja. — Proglašena je bila pol dne trajajoča stavka.

JERUZALEM, 20. maja. — Zidovski narodni svet je proglašil za četrtek generalni štrajk. Štrajk naj bi trajal pol dne ter naj bi se ga udeležile vse tovarne, trgovine, zavodnike, pisarne itd.

To naj bi bil nekak protest preti angleški odredbi, ki omejuje priseljevanje v Palestino.

Židje so silno ogorečeni in povsod se vrše zborovanja, na katerih se sprejemajo ostre resolucije.

To je prvi slučaj, da se bodo poslušili v Palestini štrajku kot protestnega sredstva.

LONDON, Anglija, 20. maja. — Angleška vlada je zato začasno prepovedala izseljevanje v Palestino, da bo dala komisiji pod vodstvom Sir Simpsona, priliku, da izbere nepristransko sodbo.

Clanji komisije so dospeli danes v Palestino ter bodo skušali doognati vroko nasprotstev med Arabci in Židi.

MATERE OPISKUJEJO GROBOVE

252 ameriških mater je zapustilo Pariz, da obiščejo grobove svojih sinov, ki so pokopani na šestih pokopališčih v Franciji.

PARIZ, Francija, 20. maja. — Prvi oddelek, obstoječ iz 252 mater, večinoma iz Ohija, je danes odpotoval iz Pariza proti šestim pokopališčem Francije.

Cel teden, pričenši z jutrišnjim dnem, bodo ameriške matere obiskovale grobove sinov, ki so padli tekom svetovne vojne. Vrnile se bodo v Pariz, tri dni predno bo odprt proti Združenim državam parlament President Harding.

Skupina, ki je odšla danes zjutraj, bo dospela do Verduna še noč. Druga skupina je na poti proti Somme pokopališču, kjer je bilo podpisano premirje. Nato pa bodo prenočile v St. Quentinu.

V ROCK SPRINGS SO GRAFTALI KAR NA DEBELO

Občinski uradniki so bili v zvezi z butlegarji, pobirali so njih prispevke in tako bogatili občinsko blagajno.

CHEYENNE, Wyo., 20. maja. — Včeraj je bilo tukaj obleženih štirinajst občinskih uradnikov mesta Rock Springs in devet uradnikov Thermopolisa, da so bili v zvezi z butlegari in lastniki zakotnih beznic. Od njih so pobirali graft deloma za svoj žep, deloma pa za občinsko blagajno.

Zvezna velepotra je naperila v soboto obležbe proti trindevetdesetim prebivalcem teh dveh mest. Med oboroženimi sta tudi župana običnih mest. Zagovarjati se bodo moral zastran kršenja suhaskih postav.

Rock Springs je bil nekaj časa brez občinske vlade. Pozneje je bil imenovan začasni župan, in edini policist, ki je baje brez vsake krvide, je bil imenovan začasnim policijskim načelnikom.

Otožnica trdi, da so bili občinski možje začen z županom redui obiskovalci beznice.

Graft, ki so ga plačevali butlegarji je znašal od \$50 do \$185.25 mesečno.

MADŽARSKA DOBILA AMERIŠKO POSOJILO

BUDIMPESTA, Madžarska, 19. maja. — Madžarska vlada razmišlja o ameriški ponudbi glede 20 milijonov dolarjev posojila na kratki rok. Ponudba londonskih bankirjev je bila zavrnjena.

GRADNJA TURŠKE BOLNICE

CARIGRAD, Turčija, 19. maja. — Vogalni kamen za milijonsko bolnico v Mangnesiji je položila danes Mrs. Shirasi, žena izdelovalca cigarett. Turški zdravstveni minister je sprejel že prej Mrs. Shirasi v Angori ter se zahvalil za dar v imenu turškega naroda.

"GRAF ZEPPELIN" BO JUTRI ŽE NA SVOJEM CILJU

Razdalja med Španijo in Južno Ameriko znaša 3500 milij. — Na krovu je devetnajst potnikov, med njimi tudi nečak spanškega kralja.

SEVILA, Španija, 20. maja. — Danes zjutraj ob poldejetih je odletel nemški vodilji zrakoplov "Graf Zeppelin" proti Pernambuco v Braziliji.

Razdalja med Sevilo in Pernambucum znaša 8500 milij.

Tukaj se je vkljula angleška časniška poročevalka lady Drummond Hayes, ki je že lani napravila s "Zeppelinom" potovanje okoli sveta.

Vsega skupaj se nahaja na krovu devetnajst potnikov, med njimi tudi nečak spanškega kralja, ki potuje v Združene države.

Ob štirih popoldne je dospelo s Teneriffe potovalo, da je plul Zeppelin tam preko.

LAKEHURST, N. J., 20. maja. — "Graf Zeppelin", ki leti sedaj preko Atlantika proti Braziliji, bo najbrž dospel sem 28. ali 29. maja. Tukaj bo vzel na krov dovolj kuvara ter nadaljeval pot naprej proti Evropi.

GROF KAROLYI SKUŠA OPROSTITI MOONEYA

Včeraj je madžarski grof Mihael Karolyi, ki predava po Zdr. državah, razvila zanimiv načrt, ki se tiče Tom Mooneya in Warren Billingsa, ki sta že več kot trinajst let po nedolžnem zaprtu v jetnišnici California. Predlagal je, naj polemti polkovnik Lindbergh preko vseh mest dežele in prav posebno preko Californije ter meče na ta letak, v katerem bo ožigano nesramno ravnanje kalifornijskih oblasti. Nato naj bi pristal v vsakem letalem polju ter zbiral podpise za protestno izjavo.

Ker pa gre mlajši Lindbergh z vladom čez drin in strn, je zelo verjetno, da ne bi imel korak, katerega priporoča grof Karolyi, nikakoga uspeha. Grof Karolyi je obiskal včeraj oba mučenika delavske stvari v jetnišnici.

VATIKAN CITY, 19. maja. — Sedemnajst kardinalov je odobrilo danes na slovensem tajnem konzistoriju kanonizacijo osmih jezuitskih mučenikov, katerih so umorili Indijanci tekmo prvih dni ameriške zgodovine. Kardinali, ki so sedeli v navzočnosti papeža, so dali svoje odobrenje, ko je kardinal Laurenti, prefekt svete kongregacije obredov, načelil kvalifikacije mučenikov.

USTANOVITEV NOVE STRANKE

Cilj nove stranke je združiti liberalce in naprednjake. — Kaj namerava storiti nova stranka v političnem pogledu?

WASHINGTON, D. C., 20. maja. — V tukajšnji Friends Meeting House zbruje Liga ze neodvisno politično akcijo, ki namen je ustvariti novo politično stranko v Združenih državah, ki bi varovala človeške pravice pred nenaštnimi roparskimi nameni kapitalizma.

Nova stranka naj bi ojačala socialno kontrolo industrije ter si stavila načelo, da izboljša socijalne razmere naroda.

Profesor John Dewey predseduje in James H. Maurer je zastopnik naprednjega delavstva.

Profesor Dewey je dokazal nasploh in smešnost v trditvah uradnikov Ameriške Delavske Federacije, ker delujejo in notranjosti republikanske in demokratične stranke. Opozoril je na podporo, katero je dobil Hoover leta 1928 od strani John Lewisa in drugih uradnikov. Kljub temu pa je storil Hoover vse, kar je bilo v njegovih moči, da spravi sodnika Parkerja v najvišje sodišče.

Maurer je opozoril na to, da postaja nezaposlenost vedno hujša, čeprav trida Hoover in njegov delavski tajnik Davis nasprotno. Pri glasovanju glede Parkerja je glasovalo trinajst dozdevnih prijateljev delavstva, za tega izrazitega sovražnika delavcev.

Glede potrebe neodvisne politične stranke so si bili vsi na jasnen.

Istočasno pa je bilo sklenjeno, da se pri kongresnih volitvah podpira socialistične ter farmaks-delavške kandidate.

KANONIZACIJA MUČENIKOV

VATIKAN CITY, 19. maja. — Sedemnajst kardinalov je odobrilo danes na slovensem tajnem konzistoriju kanonizacijo osmih jezuitskih mučenikov, katerih so umorili Indijanci tekmo prvih dni ameriške zgodovine. Kardinali, ki so sedeli v navzočnosti papeža, so dali svoje odobrenje, ko je kardinal Laurenti, prefekt svete kongregacije obredov, načelil kvalifikacije mučenikov.

PAINLEVE OPOLETIH PREKO MORJA

Ob tretji obletnici Lindberghovega poleta preko oceana je napovedal bivši ministrski predsednik, da bodo aeroplani hitro premerili to razdaljo.

PARIZ, Francija, 20. maja. — Mr. Paul Painleve, prejšnji francoski ministrski predsednik, je rekel, da bodo kmalu transatlantski aeroplani premerili v manj kot desetih urah Atlantik.

Mogoče bom doživel dan,

je rekel šest v sedemdeset let star bivši ministrski predsednik, — ko bodo leteli velikanski aeroplani v višini 32.000 čevljev ter premerili po tristo ali štiristo milij na uro.

Ko bodo tehnični problemi za konstrukcijo teh zračnih ladij v visokih višinah rešeni, se bo vresničila obljudljena prekoatlantska zračna služba. Se predno bom umrl, bodo leteli aeroplani v višini, tristo ali štiristo milij na uro, visoko nad oblaki, v dežju in nezanesljivih zračnih tokih ter vezali New York s Parizom.

Danes pred tremi leti je pristal Lindbergh na Bourget letalnem polju. Njegov polet je bil prav tako važen kot polet Wilbura Wrighta. Dokazala sta namreč, da je mogoče uporabiti aeroplana za večje razdalje in da je najhitrejše sredstvo za potovanje.

ODHOD ZADNJIH FRANCOSKIH ČET

PARIZ, Francija, 19. maja. — Popoln dogovor je bil dosežen danes med Nemčijo in Francijo glede pogojev izpraznjenja tretje potenske zone in do 30. junija bodo odšle zadnje francoske čete z nemških tal. Francoska vlada se je strogo držala pogojev svojih objavljenih na temelju Versailleske mirovne pogodbe ter ni določila naprej datum, dokler ne bo rešeno reparacijsko vprašanje.

BOMBNI ATENTAT V INDIJI

Policijski načelnik in osem indijskih konštablerjev je bilo ranjenih. Štirideset oseb arrestriranih v Multanu.

BOMBAY, Indija, 20. maja. — Danes so pokopali truplo nekega mladega nacionalista, ki je bil usmrten, ko se je sklanjal iz voza električne železnice. S postaje so prenesli truplo v polpolje vseindijskega Kongresa, odkoder se je vrnil pogreb. Pogreb se je udeležil nad petdesetih oseb.

IZ Karachi poročajo, da je na bazarju v Multanu, Punjab, eksplodira bomba. Policijski načelnik in osem indijskih konštablerjev je bilo ranjenih.

Aretiranih je bilo štirideset oseb, ki pa nočjo ničesar zanikati in ničesar priznati.

Policisti so razganjali množico, ko je nenadoma padla mednje bomba in eksplodirala. Ljudje so bili zbrali, ko so vladni uradniki zaplenili neko prodajalno, ki lastnik ni hotel plačati davka za New York s Parizom.

IZ Simle poročajo, da je pila uvedena uradna preiskava glede nemirov, ki so se vrnil pred štirinajstimi dnevi v Pešavar. Preiskavo vodi neki indijski sodnik in neki angleški uradnik.

Do 26. maja bo najbrž nabranega toliko dokazilnega materiala, da se bo lahko pričel proces.

PEPE

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
116 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
	\$3.00	Za iznosljivo za celo leto	\$7.00
za celo leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" žaluje vsaki dan izvzemati nedelj in praznikov.

Dopis brez podpis in osebnosti se ne pribičujejo. Denar naj se bavovi pošiljanju na Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališča naznam, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 116 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

MUSSOLINI JE ZDIVJAL

V soboto je govoril v Florenci italijanski ministrski predsednik Mussolini.

V svet je trobil besede, kakorsne je bilo slišati pred dvajsetimi leti iz Potsdama, kjer je govoril nemški kajzer in s sabljo rožjal.

Zdi se, da vsaka generacija proizide vladarja, ki je tako opojen z željo po moči in sili, da predstavlja nevarnost za svetovni mir.

Danes igra to vlogo čaščeni diktator.

Mussolini po-nedla bivšega kajzera, kar bo pa prej ali ne usodepolno zanj. Kajzer je živel v drugačnih časih kot so današnji.

Milijoni in milijoni se še prezivo spominjajo vojni grozot. Grobovi vojnih žrtev so presveži.

Oni, ki zagovarjajo Musoliniju, pravijo, da so njego divji izbruhli za nekako domačo uporabo.

V Italijanih skuša užgati sovraštvo napram tujim narodom, da bi v sovraštvo do drugih pozabili diktatorstvo, ki jih fare.

Toda vsak vladar, ki se poslužuje takih taktik, si mora biti svet njenih posledic.

Posledica tega je vojna izven doma, v namenu, da prepreči revolucijo na domačih tleh.

Drugi narodi se ne brigajo, kaj počne Mussolini doma s svojimi fašisti.

Ce pa začne Mussolini ogrožati svetovni mir, postaja tudi drugi narodi pozorni.

Zadnja vojna je pokazala, da je nevtralnost skoraj nekaj nemogočega.

Ce bi Mussolini pričel z novo vojno, bi kmalu pritegnil vanjo tudi ostale narode.

Nikomur ne pada v glavo, da bi Francija ali kakšna druga država nameravala zavojevati Italijo. Zakaj torej Mussolini neprestano ščuva na novo vojno?

Dosedaj ci drugega dosegel, kot da ga ves pametni svet obsoja in da so začeli vsi narodi simpatizirati s Francijo.

Nekoč je imel Mussolini dosti prijateljev med ameriškimi državniki in ameriškimi trgovci. Ti časi so pa sedaj minuli.

Zunanja politika ameriške vlade in zunanji interesi ameriške trgovine so odvisni od mednarodnega miru.

Amerika je precej znišala italijanski vojni dolg ter dala Italiji troje posojil.

Večino tega denarja je uporabil Mussolini za izboljšanje svoje armade in mornarice.

Zunanja posojila izdaja državni department ter ne dovoljuje, da bi se taka pozojila uporabilo za oboroževanje.

Brez tujih posojil bi se fašistično diktatorstvo ne moglo dolgo vzdržati.

Ce bo Mussolini še nadalje rožjal s sabljo in ogrožal mir, mu bo v interesu samoobrambe odvzet tujezemski kredit.

To je hiter in uspešen moderen način, da se pripravi k molku mednarodnega razgrajala.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Amerikil — Naročajte ga!

Iz Slovenije. Dopisi.

Dve žrtvi nesrečne tihotapske strasti.

Iz Gornje Radgona poročajo: V noči od 2. na 3. maja t. I. je nameravala družba kakih 12 tihotapcev prekorčati državno mejo na pogri Gederovci-Petanci v Prekmurju. Tihotapci so bili s tihotapsko robu dobro natovorjeni. Ob meji je službojuča patrolja finančne kontrole in orodništva iz Gederovca, ki je tihotapce zatolila. Ker se na poziv niso hoteli odzvati in ustaviti, je patrolje začela strehati za tihotapskimi tihotapci. Eden od teh je bil zadet od krogle v nogu in je zaradi izkravitev umrl kakih sto korakov od državne meje na jugoslovanski strani; drugi tihotapcer pa je bil lahko ranjen v glavo. Tega je straža z avtomobilom, ki ga je dal na razpolago Štivan, trgovec iz Gederovca, prepeljala v bolnišnico v Mursko Soboto, kjer je bil obvezan ter vrnjen orodništvu, da ga izroči glavni carinarnici v Gornji Radgoni v svrhu nadaljnje preiskave. Tihotapcer sta bila iz vasi Trajce pri Črenšovem v Prekmurju.

Oba tihotapci so pobegnili na vse strani ter ponovno zadeli na postojanke jug, službojučih organov, vendar pa se jim je posredile pobegniti. Finančna kontrola in orodništvo jih sedaj isčeta.

Dva utopljenca v Ljubljani.

5. maja popoldne je občudno v duševni zmelenosti izvršil samomor 46-letni Avgust Pichler, uradnik ljubljanske univerze. Skočil je v Stepanj vasi v Ljubljano in izginil v valovih. Njegovega trupla deslej se niso našli. Oziroma pričovedujejo o dogodku, ki je razburil sicer tako mirne Štepance, na slednje pedročnosti:

Popoldne se je pojavil v Štepanj vasi: čedno oblečen molki. Pod podočno je tiščal aktovko, re kakor zmeleno oziral po ljudeh in tavah po cesti gor in dol, končno pa se je ustavil pri mostu čez Gruberjev kanal. Zamisljeno je gledal v kalne valove Ljubljance, ki je na tem mestu precej derota in globoka. Parkrat se je zopet odstranil, pa zopet vrnil k mostu. Otroci, ki so se igrali v bližini, so ga zacetunično pozavali in so sprva mislili, da je kak pijaček. Ko pa je neznanec odložil aktovko na cestni rob in se podal na breg Ljubljance, so postali otroci še bolj pozorni ter so prihiteli na breg, da bi videli, kaj namerava čudek. Videli so samo še kako se je oblečen pognal v Ljubljanco in izginil pod umazano gladino. Parkrat je se pomolil roke iz vode, nato pa je izginil. Otroci so preplačeni pričekali odrasle, ki so takoj prihiteli, a niso mogli več pomagati. Nesrečnik je bil že izgubljen.

Poklicena orožniška patrolja je pregledala aktovko, ki jo je pustil pod dnevi odšel z doma. V zadnjem času je bil videti zelo potri in zmelen in splošno misljen, da je izvršil obupno dejanje v popolni duševni zmelenosti.

Vest o samomoru v Ljubljani je bliskovito razširila po Štepanji vasi. Ob Ljubljanci so jih kmalu zbralo mnogo ljudi, ki so pomagali orožnikom pri iskuju trupja utopljenca. Pregledali so strugo Ljubljance vse dolgi do Božjega groba, vendar pa brezuspešno. Pač pa so pri tem odkrili truplo nekega drugoga utopljenca. Ko so ga pogrenili na suho, so ugotovili, da je moralno truplo ležati že kakih 14 dni v vodo. Pozneje poizvedbe so dognale, da gre za 38-letnega delevca Fr. Podredbška, ki so ga pogresali že od velikonočne nedelje. Na velikonočno nedeljo je odšel z doma ter se ni več vrnil. Ljudje so pričovedovali, da so ga pončeli videli v bližini Ljubljance, vendar pa ni mogel nihče izpovedati niti gotovega. Zie slutnje njegove žene, da je padel v vodo, so se uresničile. V tem primeru gre vрjetno za nesrečo. Morda je bil malo vinjen, pa je zgrešil peti in zdrknil po strmem obršču v vodo. Truplo so prepeljali v mrtvačnico.

Pokojni Anton Ozbolt je bil znan izvrstni delavec in je vozil že več let les iz kočevskih gozdov. Bil je še mlad, komaj nekaj čez štirideset let.

Vlak razmesaril dva neprevidna potnika.

4. maja okoli 9. popoldne sta se vozila z viakom skoz Trbovje u slabšenec zeloz delavnici Kunště in Rudolf Spindler, zidarski polir oba iz Maribora. Daljša vožnja ju je obvidno ozejala ter sta na postajah pridno zaračala žejna grla. Hodiša sta v vagona vagon, postajala in se prevegavala po plotnikih. Celo na stopnicu sta izla in se nagibala iz drvečega vlača preko stopnišča. Na Zidanem mostu je vstopila v zadnji vagon železničarska godba, ki se je vozila v Litijo.

Ko je odšel vlak s trboveljske postaje, sta moža spet zelezla na stopnice in se nagibala ven, držeč se se z ogra. Kmalu za Trbovljami se zavarovala stopnica tako zoži, da se zelznična komaj prerine skozi. Zaradi pomanjkanja prostora sta trička na prav bližu skupaj. Prav, ko sta se prevegavala preseverna potnika na stopnišču, je privožil po sedmih tistih osebnih vlak iz Zagorja in je dajal srečuječom vlaku z živogom znake. Bodisi, da je enega teh potnikov zanimalo, odkod prihaja živig, da se je bilagnil raz stopnici, ali pa se je le zaradi vinjenosti omahnil. Naenkrat je zastal sopotnik dih in so odreveneli groze, ko so videli, da je udaril lahkomislenega potnika mimo večerji stroj. Silen curek krvi je brzinil po stopnici in na mah je odbil "oba potnika v loku s stopnic". Sopotnik je ta strašni dogodek tako prevzel, da ni nihče mislil na zaslino zavoro. Šele, ko je privožil vlak v zagorsk postajo, so se potniki osvestili in obvestili sprovočnik, ki je javil grozno vest portajenčniku. Mejaku. Vlak je nadaljeval vožnjo proti Ljubljani. Ves potek strašne nesreče je tečno videl strojevodja vlaka, ki je zadele ponesrečenca. Stroj je udaril s pločevinastim kotlovim obodom v enega potnikov. Oster želenec roh je potniku odtrgal vrh lobanja kotki, bi mu ga z maršecu odsekal. Odrezani del lobanja se je z lasmi vred uprijel železja na stroju. Truplo ponesrečenca je omahnilo z vlaka in je potegnilo s seboj se tovarša v smrt. Ta je priletel sploškoma ob stroj, da mu je strio lobanje ter je bil na mestu mitve.

Cim je videl strojevodja strašen dogodek, je takoj potegnil zavoro in bri ustavljuščim sunkom vlak. Neden dan postanek vlaka je ginal radovedne potnika k oknom, kjer se jim je nudil grozen pogled. Med tirona sta nepreminko ležala dva zbita in krava moška: eden na hrbitu z razkriljenimi rokami, drugi ležeč na prsh. Vsaka pomoč je bila tu zamora, ker je smrt že končala svoje delo.

Strašna smrt ed konjskega kapita.

Te dni se je zgordila strašna nesreča v Spodnjem Moziju, ki je globoko pretresla vse ozolsko prebivalstvo. In se preselimo tak nekam, kamor nas vodi povec s svojo pesnijo. Živci so elektrizirani, v grlu nekaj prijetno segeče, in neka neznamna radost in zadovoljnost vzhlebijo sili na dan.

Tista, gladka, mehka milina glasu, ob kateri se taja srce, povzroča, da pozabimo na realno vsakdanjost, in se preselimo tak nekam, kamor nas vodi povec s svojo pesnijo.

Živci so elektrizirani, v grlu nekaj prijetno segeče, in neka neznamna radost in zadovoljnost vzhlebijo sili na dan.

Ob takih trenutkih šele človek spozna vso lepoto slovenske pesmi.

Banovec je pri nas že dvakrat imel pravljico izraza za pravo počivališča.

Zgodila je se včeraj včeraj, da je v zaledju načelnična skupina zamenjala detet in se je tega spomnila šele, ko je ena izmed žensk odšla iz bolnice z zamenjanim otrokom. Babica pa je v raztresenosti zamenjala detet in se je tega spomnila šele, ko je ena izmed žensk odšla iz bolnice z zamenjanim otrokom. Babica se je bala razburjenja in stvari ni pravoceno urenila, kasneje pa je povedala o zamenjavi nekaterim prijateljem. Ko so skrbele da zadeva ni ostačala tajna. Ker pa je ena izmed žensk odšla iz bolnice z zamenjanim otrokom, babica je priznala svojo ugodnost.

Kadar kolikor se pojde v zaledju, je vedno dobro.

— Ah, kako sem grda in debele!

— Oh, nis, ne jokaj. Marjanca,

— jo je tolata usmiljeni možiček.

— Jaz sem došla na slabšenec kot si pa tia.

— Kak? — se je začudila.

— I, tako — je odvrial ponzo.

— ker se ti samo takrat vidis, kadar se v zaledju pogledaš, docim te jaz vidim od jutra do včerja in še ponoči včas.

Pravijo, da bo kmalu konec jugoslovanskega diktature ter da bo Peter Živkovič odstopil.

V Jugoslaviji je obrazložen, da vse skupaj nis zaledju in pomaga.

Kadar kolikor se pojde v zaledju, je vedno dobro.

— Ah, kako sem grda in debele!

— To je baje najboljše znamenje,

če vsaj močno.

— Kdo se, koliko slovenskih, srbskih in hrvatskih ministrov bi bilo treba v Jugoslaviji, da bi bili vsi Slovenci, Srbi in Hrvati zadovoljni?

Najbrž toliko, kolikor je Slovenec, Srb v Hrvat.

Pa se potem bi obstajala neprestana nevarnost, da si skočijo v laze.

Ameriška prohibicija bi bila dobit boj uspešna, če bi že vsaj tisti ljudje, ki se zavzemajo zanj, ne pili opojnih pijač.

Načelnik Antisalonske Lige je rekel pred senatnim preiskovalnim odborom, da je Liga delo božje.

Bog suhačev je moral biti tista,

ki je Ligo ustvarjal, kako slabe volje.

Natakar! — se je razjezel gost — kakšna kokoš pa je to? Saj so same kosti in koža!

— Ali hočete še perje z

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Vi govorite zelo mirno, Mr. Sullivan. Ali veste, da se splošno širi govorite, da imate več kot prijateljska častva napram Miss Clintonovi?

Oči Willieja so se razširile ter se uprije radovedno v Amoryja.

— Gospod, — je rekel, — ali vas nisem prav razumel ali pa je pre-

vladajoče nazirarje povsem napačno.

— Ali niste še nikdar poprej slišali o vaši zaroki?

— Nikdar, to vam zagotovljam.

— Mogoče pa se je ta govorica razširila med prijatelji Clintonove?

To je mogoče, posebno za mene, ker nisem bil osebno prizadet, pač pa sišči govoriti od učes do učes.

— Presenečen sem in vznemirjen radi tega, — je rekel Willie.

— Nadaljejte, — je rekel Mr. Amory. — Govorite z menoj kot sta-

rim prijateljem. Zelo mi zanima to, kar mi boste povedali.

— Za dolga časa nisem govoril odkritočrno z sebi, — je začel go-

voriti William Sullivan. — Odkritosrnost je druga narava pri meni in ker hočem dognati vse cilje v svojem življenju, nimam nobenega po-

voda za prikrijevanje ali prevaro. Nisem bil star več kot dvanaest ali štirinajst let, ko je stopilo življenje predme ter zahtevalo resno odločitev.

Kljut temu pa sem vendar nastopal še vedno kot ministrant v majhni cerkvi.

V dobi, ko igrače najbolj zanimajo fanti, sem imel željo, da od-

vaamem materi in staremu očetu velik del njih skrb in prizadevanj.

Dobil sem službo, v kateri so me dobro plačali ter tudi spodbobno

ravnali z menoj. Kljut temu pa nisem bil zadovoljen, ker sem imel vi-

še načrte.

Moja mati je bila mirna in nežna ženska, zelo priprosta ter nekoliko rezerviranega obnašanja. Ljubila me je kot svojo lastno dušo. Učila me je vsake stvari, ki se jije zdeli dobra.

Nobene žrtve niti prihranila, če je vekalo moji sreči. Umrl bi bil, da ji rešim življenje. Nikdar včer pa se nisva sestala na tem svetu. Jaz pa sem se naučil biti resigran.

Za ta dva in nikogar drugega sem bil pripravljen oditi, se boriti in trpoti ter biti potpredljiv. Prvič je prilla in jaz sem se je oprijel. Velički cilj moje ambicije je bil dosezen. Pričel sem pričakovati dneva svojega povratka, ki bi kraljal mojo srečo. Stari oče in mati sta oba umrli. Ostala mi je le še ena duša, ki me je vezala na zemljo ter jemala vso mojo pozornost, kar mi je je ostalo.

— In ta? — je vzkliknil Amory s poželjivostjo, katera pa ni opazil Willie, zatopljen v svoje lastne misli.

— To je mlada deklica, — je nadaljeval Willie, — brez družine, bo-

gastva ali lepot, a vzvilenega duha, da jo dela veliko, tako plamenitega

ga sreca, da jo dela bogato in takoj, čiste duše, da jo dela krasno.

Noprestana pozornost Amoryja, njegovo čakanje, da sliši še več, je

dalo Williju poguma, da je dostavljal.

— V isti hiši kot moj stari oče je živel stari mož mestni prizigalec luči. Bil je revnješ kot smo bili mi, a še nikdar ni bilo na svetu nobene boljše in usmiljenejše duše.

Nekoga večera, ko je bil v službi, je pobral zapuščeno dete, katero je prinesel s seboj domov. Tega moža smo imenovali strica True-a. To deklete je bilo zelo slabonosno ter zelo nagle jeze, ker je živilo v večnem boju z vsem svetom. Vse to pa ni odvratalo strica True-a, kajti njegov dober vpliv se je pričel kmalu kazal.

V okraju ljubezen, v katerem je živila sedaj, se je kmalu povsem izpremenila.

Mlada sva bila vedno skupaj. Bil sem njen učitelj, varuh in družnik vseh njenih otroških zabav. Ona pa je postala moja zvesta in neutrabilna tovariška.

Tako so potekala leta in odnosili med nama so postajali vedno bolj in bolj prisrčni. On pa je vodil njenе korake, ko le omahoval proti grobu. Se dobro se spominjam, kako je bilo tekom zadnjih dni v življenju strica Truemana. Bilo je ravno predno sem odšel v Indijo.

Vse njenje ljubezenje besed: pa niso mogle pridržati življenja. Umrl je, hvaljen Bogu za mir, katerega mu je poskrbela mala bolniška strežnica.

Ljutiti sem se moral naloge, da potolažim malo siroto in v tej nalogi me je vneto podpirala slepa dama, s katero se je Jerica seznamila še prej. Oče te slepe, mlade dame, Mr. Graham, jo je podpiral v tem clovekoljubnem delu. Ona pa se je zahvalila za vse to z neumorno pridnosti.

Sestintridesetog poglavje.

PREISKAVA

— Gotova, — je rekel Mr. Amory, — lahko razumem nagnjenje vduke prijateljice, o kateri govorite Mr. Sullivan. To mora bito zelo nesobična ljubezen, ki Vas vedno žene proti njej. Ali ste napravili kako obljubo?

— Ne, tega nisem storil! — je odvrnil Willie.

— Poslušate me dobro za trenutek. Moji motivi so prijateljski in vsled tega ne smete nastopiti prenaglijeni, ker se bo ta stvar tikaša sreča večja življenja. Biti morate zelo previdni, če se tiče stvar sreče Jerice, kot jo imenujete.

Ves ta čas ste živili zunaj, v svetu, v realičnih slojih prebivalcev. V Indiji ste morda videli drugačno življenje kot ga pa vidite tukaj. Tu kaj pa je svet povsem drugačen. Ta sirota, s katero nameravate deliti svoje življenje, — ta mirna šolska učiteljica...

— Nikdar vam nisem povedal, da je šolska učiteljica! — je vzkliknil Willie ter prenehal hoditi gorindol po sobi. — Nikdar vam nisem pravil takih stvari. Kako pa veste to?

Mr. Amory, ki je s tem izdal, da ve več kot bi mogel vedeti, se je obotavil za trenutek. Nato pa se je hitro zopet zavedal ter odgovoril z očividno odkritostjo:

— Govoriti hočem resnico, Sullivan. Videl sem to deklico v družbi starega doktorja.

— Dr. Jeremyja? — je vprašal Willie hitro.

— Da, njega.

— Kdaj ste jo videli? Kako se je to zgodilo?

— Slučajno sem videl zdravnika tekom svojih potovanj, in Jerica Flint je bila z njim. On mi je povedal dosti glede nje. Ničesar neugodnega pa ne.

Ponudil jo roko Mr. Amoryju, ki jo je zgrabil drugače kot takrat, ko je vstopil.

— Z Bogom, — je rekel. Nosite seboj moje najboljše želje za uspeh, ki vam je dosti pri srcu. Nekoga dne pa se boste gotovo spomnili tega, kar sem vam rekel danes zvečer.

— Čuden clovek, — si je mislil Willie, ki je korakal proti svojemu hotelu. — Kako gorko mi je stisnil roko pri slovesu! In kako pričrno se je poslovil, klijub mrzljemu sprejemu, katerega mi je nudil.

(Dalje prihodnjih)

FRANK CRANE:

MISLI O LJUBEZNI

Sredi tvojega srca cvete vedno zeleno drevo. Ime mu je ljubezen. Dokler cvete, si mlad, ko umre, si star.

Denar na svetu še nikoli ni ustvaril nekaj trajno dobrega. Eno samo ljubezen sreča je po svojem dejanju za dobrobit človeštva več vredno nego vsi darovi Carnegieev in Rockefellerjev.

Edino ljubezen sama ima vero, ki odrešuje svet. Razum ima samo dvom, ki rahla skupnost sveta. Ljubezen je sintetična, razum analitičen.

Najglobje peklensko brezdroj je zmrnjeno, led — tako ga opisuje Dante Goethejev Mefist je hladen razum, čisti intelekt. O satanu pravijo, da se ni ljubil nobene človeške duše. Bog, pravi sv. Pismo, Bog je ljubezen.

Zemlja je ustvarjena za ljubeče ljudi. Kdor ne ljubi, je mrtev, mrtev! — čeprav se giblje še med živimi.

Videl sem mladega moža in dekle, ki sta si segla v roke, in njuni duši in njuna telesa so trepetala v kozmični radosti. Bila sta eno s vostenom in z življenjem.

Vsa misli, da zna ljubiti. V resnici pa je le malo ljudi, ki se načrtojejo te redke umetnosti, in se manjje onih, ki jo obvladajo.

Ljubezen je kozmična sila, osebna dinamika življenjske energije, stvariteljski radio, aktivnost duše in telesa.

Ljubezen opravičuje vse — med ljudmi. Strast opravičuje vse — med živalmi.

Ljubezen je oko duše. Strast je slična.

Samo modrec more vedeti, samo pametnik storiti — samo zadnji in najmanjši med nami more ljubit kakor nadangel.

Clovek, ki me ljubi, je moj najboljši svečenik.

Duh išče vedno popolne resnice, sreca pa vedno popolne ljubezni.

Preden ljude ljubijo, so kakor sveče, ki niso bile prizgane.

Kdor ne ljubi, je vedno varan, tava v blodnji in nikdar ne odkrije resničnost življenja.

Bog je ustvaril svet za ljubeče.

Vsi drugi so vrinjeni.

Najvišja ljubezen je usoda — doma nekje na zvezdah.

Ko se konča naša ljubezen, se prav za prav konča tudi naše življenje. Od tedaj pa do groba tako rekoč le še obstojo.

Ljubezen je najbolj vzvišena oblika radosti.

Cloveška duša potuje od kaosa do postave. Njena cesta je ljubezen.

VODNIKOVE KNJIGE za leto 1930

SO RAZPRODANE

Kdor jih hoče zdaj naročiti za leto 1931, naj nam pošlje \$1 in dobil bo knjige po pošti, ko bodo izšle.

Knjigarna 'Glas Naroda'

Naši SKUPNI IZLETI v Jugoslavijo

in Italijo za leto 1930

Čas prihaja —

za vse one, ki so namenjeni to leto v stari kraj, da se odločijo kdaj in po kateri progli želeti potovati. Na splošno povpraševanje in zanikanje rojakov za naše skupne izlete naznanjam, da priredimo to leto sledče izlete:

Po FRANCOSKI proggi s parnikom

"Ile de France"

preko Havre

PRVI POLETNI IZLET

DNE 6. JUNIJA

25. JUNIJA — Drugi poletni izlet 1. AVG. — Četrji poletni izlet
11. JULIJA — Tretji poletni izlet 12. SEPT. — Prvi jesenski izlet
S PARNIKOM "PARIS" POSEBEN IZLET — DNE 30. JUNIJA

Po COSULICH proggi preko Trsta

I. SKUPNI POLETNI IZLET

z motorno ladjo "SATURNIA" dne 29. maja

Nadaljni izleti po isti proggi:

1. avgusta — "VULCANIA" 8. oktobra — "VULCANIA"
2. septembra — "VULCANIA" 28. novembra — "SATURNIA"

Pišite nam čimprej za cene, navodila glede potnih listov, vizevjev, permitov itd. na:

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Tel. Barclay 0380

SKRIVNOST PIERRA

LOTJA

Znani francoski pripovednik Pierre Loti je imel to slabost, da ni hotel čitati knjig. Vzlic temu je presenečen tovarši s sodbami o raznih spisih, ki so pričevale o subtinlem poznavanju vseh najboljših knjig. Zaradi tega so vsi mislili, da Loti samo iz nekega snobizma pripoveduje o svoji surfinji do tuhých pisov, medtem ko jih neopaženo prebirajo.

Najboljši francoski pripovednik Pierre Loti je imel to slabost, da ni hotel čitati knjig. Vzlic temu je presenečen tovarši s sodbami o raznih spisih, ki so pričevale o subtinlem poznavanju vseh najboljših knjig. Zaradi tega so vsi mislili, da Loti samo iz nekega snobizma pripoveduje o svoji surfinji do tuhých pisov, medtem ko jih neopaženo prebirajo.

Najboljši francoski pripovednik Pierre Loti je imel to slabost, da ni hotel čitati knjig. Vzlic temu je presenečen tovarši s sodbami o raznih spisih, ki so pričevale o subtinlem poznavanju vseh najboljših knjig. Zaradi tega so vsi mislili, da Loti samo iz nekega snobizma pripoveduje o svoji surfinji do tuhých pisov, medtem ko jih neopaženo prebirajo.

Najboljši francoski pripovednik Pierre Loti je imel to slabost, da ni hotel čitati knjig. Vzlic temu je presenečen tovarši s sodbami o raznih spisih, ki so pričevale o subtinlem poznavanju vseh najboljših knjig. Zaradi tega so vsi mislili, da Loti samo iz nekega snobizma pripoveduje o svoji surfinji do tuhých pisov, medtem ko jih neopaženo prebirajo.